

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfatul Țării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@mdl.net

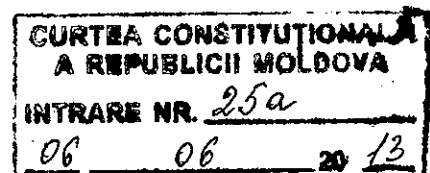
04.06.2013 nr. 01-10/6-2654
la nr. _____ din _____

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII
MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

Prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, articolele 38 alin. (1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995 și articolul 31 din Legea cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997

I. AUTORUL SESIZĂRII

Anatolie Munteanu

Avocat parlamentar, director al Centrului pentru Drepturile Omului

Municipiul Chișinău, str. Sfatul Țării 16

Tel: 022 234800; 022 222224

Fax: 022 225442

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare prevederile:

- punctului 16 din Hotărîrea Guvernului nr. 173 din 18.02.2008 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului, conform căroră ” *La învățămîntul de zi cu finanțare de la buget limita de vîrstă a candidaților este de 35 ani*”;
- sintagmei ” *în vîrstă, de regulă, de pînă la 45 de ani*”, din punctul 4 al Hotărîrii Guvernului nr. 962 din 05.08.2003 privind asigurarea funcționării Academiei de Administrare Publică pe lîngă Președintele Republicii Moldova.

În opinia avocatului parlamentar normele citate supra contravin principiului egalității tuturor cetățenilor în fața legii și aduc atingere realizării dreptului la învățătură, asigurat atît de Legea Supremă a Statului, cît și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

III. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În temeiul art.28, 30 și 31 din Legea învățămîntului nr.547 din 21 iulie 1995, art.85 din Codul cu privire la știință și inovare nr.259 din 15 iulie 2004, și în scopul asigurării cadrului normativ de organizare și desfășurare a doctoratului și postdoctoratului, Guvernul a aprobat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului¹. Regulamentul stabilește caracterul unitar al procesului de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare.

Doctoratul este o formă de studii postuniversitare, a cărei finalitate este dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică și care se organizează în scopul

¹ Hotărîrea Guvernului nr. 173 din 18.02.2008 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului.

pregătirii cadrelor științifice necesare pentru asigurarea progresului tehnico-științific și social-economic al țării. Studiile de doctorat se organizează cu forma de învățământ la zi și cu frecvență redusă.

La studii prin doctorat cu frecvență redusă pot candida numai persoanele care activează în instituții de învățământ sau instituții din sfera științei și inovării. La învățământul de zi cu finanțare de la buget limita de vârstă a candidaților este de 35 ani. La concursul de admitere la doctorat participă cetățeni ai Republicii Moldova, deținători ai diplomei de masterat sau de licență, cu media generală nu mai mică de 8,0 și nota la examenul de specialitate nu mai mică de 9. Admiterea la doctorat se face pe bază de concurs, în condiții de transparență.

În temeiul art.88 lit.j) și al art.94 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, precum și al art.40¹ alin.(9) din Legea învățământului, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 615 din 30.04.2013 a fost aprobat Statutul Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Academia este o instituție de învățământ superior de stat, care își desfășoară activitatea în calitate de centru național de promovare a politicii de stat în domeniul administrației publice, de instruire a personalului din serviciul public și de asigurare științifică și metodică a activității autorităților publice. Academia își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu legislația în vigoare cu privire la educație și serviciul public, cu decretele Președintelui Republicii Moldova, cu alte acte normative, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și cu statutul său.

Procesul de instruire este organizat prin învățământul cu frecvență la zi și cu frecvență redusă. Guvernul stabilește anual Planul (comanda de stat) privind admiterea la studiile superioare de masterat a funcționarilor publici, a oficialilor aleși și a altui personal din cadrul autorităților administrației publice. Admiterea în Academie se realizează în bază de concurs, la care pot participa personalul din autoritățile administrației publice și alte categorii de persoane interesate. Înmatricularea masteranzilor se efectuează prin ordinul rectorului, în baza deciziei comisiei de admitere, în conformitate cu rezultatele obținute la probele de concurs.

În opinia avocatului parlamentar, tratamentul diferențiat, bazat pe vârstă, al candidaților pentru admitere la doctorat și înscriere la studii de masterat la Academia de Administrare Publică, constituie discriminare și le îngreșează accesul la învățământul superior, venind în contradicție cu prevederile art.art. 16 (2), 35 (7) combinat cu art. 54 din Constituție; art. 4 lit. a) din Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului; art. 2 alin. (2), art. 4 și art. 13 alin. 2 lit. c) din Pactul cu privire la drepturile sociale, economice și culturale; art. 2 al Primului protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborat cu art. 14 din Convenție.

Dreptul la învățătură se numără printre drepturile fundamentale ale omului, cuprinse în Titlul II al Constituției Republicii Moldova. Totodată, dreptul la educație se regăsește printre drepturile omului afirmate în marile texte adoptate de Organizația Națiunilor Unite: Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Convenția internațională cu privire la drepturile copilului. În aceste acte dreptul la educație ocupă un loc esențial și face obiectul unei detalieri și precizări mult mai mari decât alte drepturi.

Documentele adoptate de UNESCO în materie de dreptul la educație (convenții, declarații, programe de acțiuni) reafirmă unele principii înscrise în textele enunțate supra și le redă un conținut concret fără care aplicarea lor ar rămâne dificilă. Ele permit, mai întâi de toate, mobilizarea angajamentului Statelor în materia dreptului la educație. În acest context un loc distinct îl ocupă Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului, care urmărește un dublu obiectiv: pe de o parte interzice discriminarea în domeniul educației și, pe de altă parte, promovează egalitatea de șanse și de tratament pentru toate persoanele în acest domeniu. Este clar că dacă aceste două obiective sînt atinse, exercitarea dreptului la educație este asigurată.

Statele participante la Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului (în vigoare pentru Republica Moldova din 17 iunie 1993) și-au luat în plus angajamentul să furnizeze, să dezvolte și să aplice o politică națională menită să promoveze prin metode adaptate circumstanțelor și obiceiurilor naționale, egalitatea de posibilități și de tratament în domeniul învățământului, și mai ales "...să facă accesibil pentru toți, în funcție de capacitățile fiecăruia, în condiții de egalitate deplină, învățământul superior".² În sensul acestei Convenții, cuvîntul "învățămînt" se referă la diverse tipuri și diferite grade de învățămînt și cuprinde accesul la învățămînt, nivelul și calitatea sa, precum și condițiile în care este predat.³

Prin ratificarea Pactului internațional cu privire la drepturile sociale, economice și culturale Republica Moldova și-a asumat angajamentul să recunoască dreptul pe care îl are orice persoană la educație. În vederea asigurării deplinei exercitări a acestui drept, statul a recunoscut că învățământul superior trebuie să devină accesibil tuturor în deplină egalitate, în funcție de capacitatea fiecăruia, prin toate mijloacele potrivite și în special prin introducerea treptată a gratuității.⁴

Atașamentul exprimat în Preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale de statele contractante față de aceleași valori pe care se bazează instaurarea „justiției și păcii” în lume, prin asigurarea menținerii și dezvoltării de „regimuri politice cu adevărat democratice”, este de neconceput fără preocuparea pe care ele trebuie s-o aibă față de educația membrilor societății. De aceea statele membre ale Consiliului Europei au înțeles că dreptul la instruire trebuie să fie cuprins printre drepturile și libertățile fundamentale pe care ele au convenit să le garanteze în cadrul sistemului regional de protecție a acestora, instaurat prin voința lor.

Dreptul la instruire nu se limitează numai la educația și învățământul copiilor și tinerilor. Ca drept social, el poate fi conceput și în beneficiul altor membri ai societății, fiind asigurat oricărei persoane, fără limită de vîrstă.

Articolul 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție recunoaște dreptul la instruire oricărei persoane fizice. Astfel, statelor membre ale Consiliului Europei, care au semnat Protocolul nr. 1, le revine obligația negativă de a nu împiedica o persoană să beneficieze de sistemul de învățămînt și obligația pozitivă de a asigura accesul egal și nediscriminatoriu al oricărei persoane la formele de învățămînt existente, fie și pe bază de selectare.

² Art. 4 lit. a) din Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului.

³ Art. 1, alin. 2 din Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului.

⁴ Art. 13 alin. 2 lit. c) din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Conformându-se angajamentelor asumate la nivel internațional, statul asigură la nivel constituțional⁵ și la nivel legislativ⁶ șanse egale de acces în instituțiile de învățământ liceal, profesional, mediu de specialitate și superior, pe bază de merit, în funcție de aptitudini și capacități, iar prin prevederile articolului 16 din Constituție, statul garantează egalitatea tuturor cetățenilor Republicii Moldova în fața legii și a autorităților publice.

Contrar celor enunțate, reglementările supuse controlului constituționalității instituie nejustificat restricția de vîrstă pentru persoanele care vor să accedă la aceste tipuri de învățământ, făcînd zadarnice eforturile legiuitorului de a asigura garantarea respectării drepturilor și libertăților fiecărui cetățean la nivel național, de a promova egalitatea de posibilități și de tratament pentru orice persoană în domeniul învățămîntului, de a exclude înlăturarea unor persoane sau a unor grupuri de la accesul la diverse tipuri sau grade de învățământ în sensul Constituției Republicii Moldova⁷ și Convenției privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățămîntului.

Una din caracteristicile drepturilor omului constă în universalitatea lor. Universalitatea recunoașterii și apărării drepturilor omului impune în mod necesar aplicarea lor egală pentru toți indivizii. După cum proclamă primul articol al Declarației Universale a Drepturilor Omului, *"Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi"*. Aceasta înseamnă că drepturile și libertățile fundamentale sunt recunoscute tuturor indivizilor, fără nicio deosebire, oricare ar fi izvorul ei, adică fără nicio discriminare.

Principiul nediscriminării, fiind înscris, practic, în toate tratatele și documentele internaționale de protecție a drepturilor omului, presupune aplicarea unui tratament egal tuturor indivizilor, care sunt egali în drepturi.

Republica Moldova, potrivit art.1 alin. (3) din Constituție, este un stat de drept, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui reprezintă valori supreme și sînt garantate. Constituția Republicii Moldova, enunțînd principiile fundamentale ale universalității și egalității drepturilor și libertăților cetățenești, stabilește în art.15 că cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

În contextul caracterului universal al drepturilor și libertăților, este de menționat că, în temeiul art.16 din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială, statul asumîndu-și sarcina primordială de respectare și ocrotire a persoanei. Dispozițiile constituționale care consacră drepturile și libertățile fundamentale ale omului au forță obligatorie atît pentru autoritatea legislativă, cît și pentru autoritățile executivă și judecătorească.

Constituția însă acordă legislatorului posibilitatea de a stabili prin lege, în cazuri concrete, anumite limite. Astfel, prin derogare de la principiile constituționale general recunoscute, potrivit art.54 din Constituție, se admite restrîngerea

⁵ Art. 35 alin. (7) din Constituție.

⁶ Art. 6 din Legea învățămîntului nr. 547 din 21.07.1995; art. 9 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012.

⁷ Art. 35 alin. 7) din Constituție: Învățămîntul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit.

exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea anchetei penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori avarii. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

În acest context este de menționat că, deși Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale nu garantează dreptul la egalitate, ea interzice tratamentele inegale în exercitarea drepturilor și libertăților. Acest principiu, redat de art. 14 din Convenție, apare ca o formă modernă și perfecționată a principiului fundamental al egalității tuturor în fața legii.

Însă, există totuși situații ale căror particularități impun a fi tratate diferențiat: statul, în cadrul unor politici cu caracter general și social, poate crea "inegalități de drept" destinate a înlătura sau a atenua consecințele unor "inegalități de fapt". În acest sens, Curtea de la Strasbourg a statuat că "a distinge nu înseamnă a discrimina"

Jurisprudența Curții a admis principiul "discriminărilor legitime", adică al celor care sunt justificate de motive obiective, urmăresc un scop legitim și generează o diferență de tratament proporțională cu scopul urmărit⁸. Instanța europeană a arătat că existența justificării unui tratament diferit pentru situații de același gen are a fi apreciată prin raportarea la scopul și la mijloacele utilizate cu privire la măsura luată, prin prisma principiilor care prevalează într-o societate democratică; o distincție de tratament privitoare la un drept prevăzut de Convenție nu trebuie numai să urmărească un scop legitim; art. 14 va fi încălcat și atunci când rezultă cu claritate că nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit⁹.

Potrivit articolului 4 din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

În Hotărârea nr.55 din 14.10.1999 "Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova", Curtea Constituțională a stabilit că principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, tratatele internaționale ratificate și cele la care Republica Moldova a aderat sînt parte componentă a cadrului legal al Republicii Moldova și devin norme ale dreptului ei intern. În sensul acestei interpretări, în Republica Moldova dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, o structură unitară. Așadar, în categoria actelor normative se includ și normele internaționale la care Republica Moldova este parte. Avînd în vedere că prin

⁸ CEDO, *Cauza Larkos c Cipru*: "Posibila discriminare acceptată – ea trebuie să aibă o justificare obiectivă și rezonabilă. Într-o societate democratică este o astfel de discriminare aceea, care urmărește un scop legitim, și respectă un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea lui".

⁹ CEDO, *Cauza privind unele aspecte ale legilor referitoare la utilizarea limbilor în procesul de educație din Belgia*: "Egalitatea tratamentului este încălcată dacă deosebirea nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. Existența unei asemenea justificări poate fi apreciată în raport cu scopul și consecințele măsurii considerate, ținînd cont de principiile care prevalează în general în societățile democratice. O deosebire de tratament în exercitarea unui drept consacrat de Convenție nu trebuie doar să urmărească un scop legitim: art. 14 este încălcat și atunci cînd este stabilit clar că nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele și scopul vizat".

interpretarea prevederilor Convenției Europene jurisprudența CtEDO face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (*soft law*), ea devine parte a dreptului intern¹⁰. Astfel, statul are obligația să garanteze persoanelor aflate sub jurisdicția sa dreptul de a beneficia de posibilitățile de instruire existente la un moment dat¹¹ și să vegheze la aceea ca toți să-și poată exercita dreptul lor la instruire, recunoscut de Convenție¹².

Raportînd dispozițiile contestate la art.16 alin. (2) Legea Supremă, la alte legi și acte internaționale, consider că restrîngerea de vîrstă pentru persoanele care vor să accedă la studiile de doctorat și la studiile de masterat la Academia de Administrare Publică pe lîngă Președintele Republicii Moldova conform comandei de stat constituie un tratament juridic discriminatoriu, care nu-și găsește nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Totodată, această restrîngere nu corelează nici cu prevederile art. 54 alin. (2) din Legea Supremă deoarece nu corespunde criteriilor prevăzute de acest articol și constituie o limitare nejustificată a unui drept fundamental.

IV. CERINȚE LE AUTORULUI SESIZĂRII

Pentru considerentele expuse, călăuzindu-mă de prevederile art. 31 din Legea cu privire la avocații parlamentari, art.4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit.a) din Codul jurisdicției constituționale solicit exercitarea controlului constituționalității punctului 16 din Hotărîrea Guvernului nr. 173 din 18.02.2008 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului, conform căroră " *La învățămîntul de zi cu finanțare de la buget limita de vîrstă a candidaților este de 35 ani*" și a sintagmei " *în vîrstă, de regulă, de pînă la 45 de ani*", din punctul 4 al Hotărîrii Guvernului nr. 962 din 05.08.2003 privind asigurarea funcționării Academiei de Administrare Publică pe lîngă Președintele Republicii Moldova.

IV. DOCUMENTE ANEXATE

A. Prevederile actelor juridice internaționale cu privire la drepturile omului:

Declarația Universală a drepturilor omului

Articolul 26

1. Orice persoană are dreptul la educație.

¹⁰ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 10 din 16.04.2010 pentru revizuirea Hotărîrii Curții Constituționale nr. 16 din 28.05.1998 "Cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova" în redacția Hotărîrii nr. 39 din 09.07.2001.

¹¹ CEDO, *Leyla Sahin v. Turcia*; *Timichev v. Rusia*

¹² CEDO, *Costello-Roerts v. Regatul Unit*

Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale

Articolul 4

Statele părți la prezentul Pact recunosc că în ce privește folosința drepturilor asigurate de către stat în conformitate cu prezentul Pact, statul nu poate supune aceste drepturi decât la limitările stabilite de lege, numai în măsura compatibilă cu natura acestor drepturi și exclusive în vederea promovării bunăstării generale într-o societate democratică.

Articolul 13

1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la educație. Ele sunt de acord că educația trebuie să urmărească deplina dezvoltare a personalității umane și a simțului demnității sale și să întărească respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale. Pe lângă aceasta, ele sunt de acord că prin educație orice persoană trebuie să devină capabilă de a juca un rol util într-o societate liberă, că educația trebuie să favorizeze înțelegerea, toleranța și prietenia între toate națiunile și toate grupurile rasiale, etnice sau religioase și să încurajeze dezvoltarea activităților Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.

2. Statele părți la prezentul Pact recunosc că în vederea asigurării deplinei exercitări a acestui drept:

c) învățământul superior trebuie să devină accesibil tuturor în deplină egalitate, în funcție de capacitățile fiecăruia, prin toate mijloacele potrivite (...);

Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului

Articolul 1

1. În sensul prezentei Convenții, termenul "discriminare" cuprinde orice distincție, excludere, limitare sau preferință care, întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, situație economică sau naștere, are drept obiect sau ca rezultat suprimarea sau alterarea egalității de tratament în ceea ce privește învățământul și mai ales: a) înlăturarea unor persoane sau a unui grup de la accesul la diverse tipuri și grade de învățământ.

2. În sensul prezentei Convenții cuvântul "învățământ" se referă la diverse tipuri și diferite grade de învățământ și cuprinde accesul la învățământ, nivelul și calitatea sa, precum și condițiile în care este predat.

Articolul 3

În scopul de a elimina sau preveni orice discriminare în sensul prezentei Convenții, statele participante își iau angajamentul:

a) Să abroge orice dispoziții legislative și administrative și să pună capăt oricăror practici administrative care ar comporta o discriminare în domeniul învățământului.

Articolul 4

Statele participante la prezenta Convenție își iau în plus angajamentul să furnizeze, să dezvolte și să aplice o politică națională menită să promoveze prin metode adaptate circumstanțelor și obiceiurilor naționale, egalitatea de posibilități și de tratament în domeniul învățământului și mai ales:

a) ...Să facă accesibil pentru toți, în funcție de capacitățile fiecăruia, în condiții de egalitate deplină, învățământul superior.

b)

Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Articolul 2. Dreptul la instruire

Nimănui nu i se poate refuza dreptul la instruire.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Articolul 14

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

B. Prevederi ale Constituției:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 15

Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 35

Dreptul la învățătură

(1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățămîntul general obligatoriu, prin învățămîntul liceal și prin cel profesional, prin învățămîntul superior, precum și prin alte forme de instruire și de perfecționare.

(7) Învățămîntul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

C. Prevederi ale legislației în vigoare

Legea învățămîntului nr. 547 din 21.07.1995:

Articolul 3. Învățămîntul - prioritate națională

Învățămîntul în Republica Moldova constituie o prioritate națională.

Articolul 4. Principiile învățămîntului

(2) Politica educațională a statului se întemeiază pe principiile umanitarizării, accesibilității, adaptivității, creativității și diversității. Învățămîntul este democratic și umanist, deschis și flexibil, formativ-dezvoltativ și se bazează pe valorile culturii naționale și universale.

Articolul 30. Doctoratul

(1) Doctoratul este o formă de învățămînt postuniversitar care se realizează prin activitate de cercetare științifică cu durată de 3 ani la cursurile de zi și de 4 ani la cursurile cu frecvență redusă.

(2) Admiterea la doctorat se face prin concurs, la care pot participa titularii diplomelor de master sau de licență în medicină sau farmacie.

(3) Criteriile de admitere, organizarea și desfășurarea doctoratului sînt stabilite prin hotărîre de Guvern.

Articolul 40¹. Competența autorităților publice în domeniul înființării, reorganizării și lichidării instituțiilor de învățămînt de stat

(9) Președintele Republicii Moldova aprobă prin decret statutul instituției de stat de învățămînt de pe lîngă Președintele Republicii Moldova.

Statutul Academiei de Administrare Publică de pe lîngă Președintele Republicii Moldova

(Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 615-VII din 30.04.2013)

1.1. Academia de Administrare Publică de pe lîngă Președintele Republicii Moldova (în continuare – AAP) este o instituție de învățămînt superior de stat, care își desfășoară activitatea în calitate de centru național de promovare a politicii de stat în domeniul administrației publice, de instruire a personalului din serviciul public și de asigurare științifică și metodică a activității autorităților publice.

1.2. AAP își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu legislația în vigoare cu privire la educație și serviciul public, cu decretele Președintelui Republicii Moldova, cu alte acte normative, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și cu prezentul statut.

10.2. Guvernul stabilește anual AAP Planul (comanda de stat) privind admiterea la studiile superioare de masterat a funcționarilor publici, a oficialilor aleși și a altui personal din cadrul autorităților administrației publice.

10.4. Admiterea în AAP se realizează în bază de concurs, la care pot participa personalul din autoritățile administrației publice și alte categorii de persoane interesate.

10.5. Admiterea se organizează în baza Regulamentului cu privire la admitere, adoptat de Senat.

10.6. Concursul se efectuează de comisia de admitere, desemnată anual prin decret al Președintelui Republicii Moldova, la propunerea rectorului AAP.

*Anatolie Munteanu,
Avocat parlamentar*

Chișinău, 04 iunie 2013